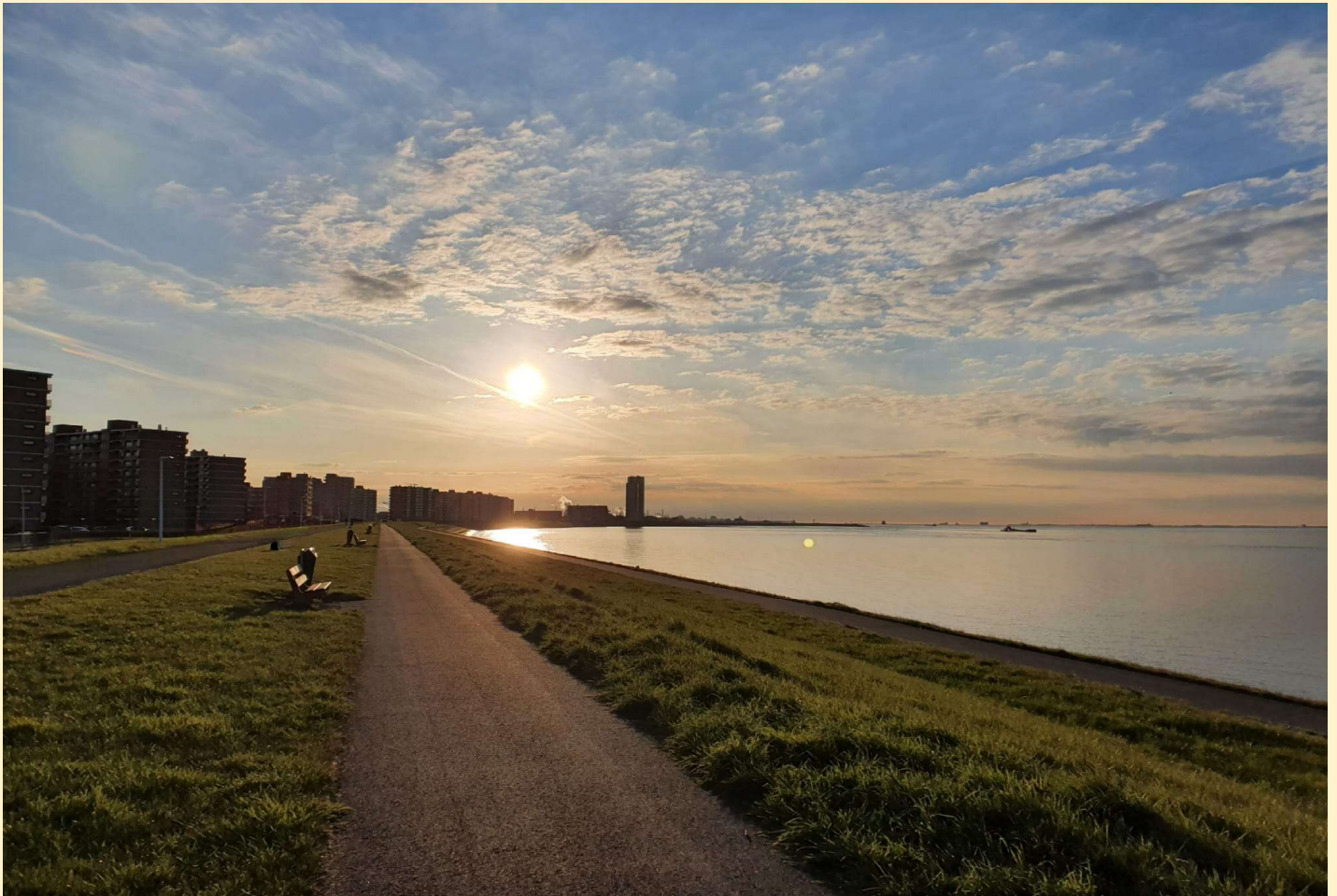

Opstaan voor het goede

Verkiezingsprogramma Gemeenteraadsverkiezingen 2026

**Christen
Unie
Terneuzen**

Inleiding

Wij geloven dat mensen zijn gemaakt om samen te leven, en God te eren. Dat is een andere visie dan het individualisme van onze tijd. En daarom voeren we ook andere politiek dan andere partijen. We hebben een alternatief: een samenleving waarin mensen elkaar de hand reiken, gestimuleerd worden om samen te werken en er te zijn voor anderen.

Een samenleving ook waar ruimte ontstaat om samen te leven. Ruimte voor gemeenschappen, verenigingen, kerken, ruimte voor ondernemers om te ondernemen, ruimte voor ouders om hun kinderen op te voeden, ruimte voor de schepping om tot bloei te komen.

De gemeente moet dienstbaar zijn aan die vrijheid. Dat is onze belangrijkste taak, omdat in die vrijheid mensen tot hun recht komen, en er ruimte ontstaat voor pluriformiteit. Voor wie het zelf niet redt, zorgen we samen, en de overheid is er als schild voor de zwakken. Ook dat hoort bij Christelijke politiek.

Daarom staan we op voor het goede: voor gezinnen en gemeenschappen, verenigingen, voor goede hulp voor wie het zelf niet redt, voor sterke ondernemers die zo belangrijk zijn voor onze gemeenschap, voor een groene en veilige woonomgeving. Die prioriteiten dienen het samenleven, en dat is de basis voor een goed leven, in verbondenheid.

Sinds de Passion onze gemeente vorig jaar aandeed heeft Terneuzen de bijnaam die stoere havenstad. En wat stonden we er mooi op! We zijn dan ook een gemeente waar het fijn wonen, werken en leven is. Maar ook een gemeente die momenteel het nieuws op minder leuke manieren haalt en waar steeds meer groepen lijnrecht tegenover elkaar lijken te staan. En juist daarom wil ik politiek bedrijven gebaseerd op verantwoordelijkheid en vertrouwen in plaats van op chaos en geschreeuw. Kortom, opstaan voor het goede!

Henk Eerkes, fractievoorzitter

De ChristenUnie wil daarin opstaan voor het goede. Wat is dan 'het goede'? Daarover lezen we in de bijbel het volgende: 'Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niet anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.' (Micha 6:8)

De samenleving heeft politici nodig die handen en voeten geven aan deze opdracht. Maar niet alleen politici zijn nodig, we hebben met elkaar de verantwoordelijkheid om dat te doen als inwoners van [naam gemeente]. Om samen aan een toekomst te bouwen voor Terneuzen en hoop te verspreiden.

De ChristenUnie is een beweging van mensen die niet alleen spréken over wat goed is om te doen, maar dat in hun eigen omgeving ook elke dag willen dóen. Wij willen opstaan voor initiatieven in de samenleving die goed zijn voor de mens. Voor iedereen die meebouwt aan *een hoopvolle samenleving voor onze kinderen, aan een dienstbare economie voor mens en schepping en aan een rechtvaardige overheid.*

De ChristenUnie is een partij *van christenen voor alle mensen*. Wij willen Gods liefde voor deze wereld, voor Nederland, voor Terneuzen doorgeven. Doe met ons mee!

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Hoofdstuk 1 Een goede toekomst voor onze kinderen	4
Hoofdstuk 2 Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat	6
Hoofdstuk 3 Meedoen in de samenleving	8
Hoofdstuk 4 Een thuis voor iedereen	10
Hoofdstuk 5 Kunst, cultuur en sport	11
Hoofdstuk 6 Een economie die werkt voor mensen en ondernemers	12
Hoofdstuk 7 Zorg voor de schepping	13
Hoofdstuk 8 Een goed bereikbaar Terneuzen	15
Hoofdstuk 9 Betrouwbare overheid	16
Hoofdstuk 10 Een veilige samenleving	17
Kandidatenlijst De ChristenUnie Terneuzen gaat met de volgende kandidaten de verkiezingen in:	18

Hoofdstuk 1

Een goede toekomst voor onze kinderen

1.1 Investeren in gezinnen en gemeenschappen

De ChristenUnie heeft concrete voorstellen hoe de gemeente Terneuzen een goede plaats kan zijn om te wonen, te werken en te recreëren. Onze jeugd heeft hoop nodig voor de toekomst. Sociale media maken onze kinderen en jongeren verslaafd aan schermpjes en zorgen voor continue prikkels. Jongeren ervaren prestatiedruk vanwege de voortdurende presentatie van ‘volmaakte’ rolmodellen. Problematiseren en diagnosticeren helpt jongeren niet of nauwelijks, toch is dat al te vaak de route waarvoor ouders en professionals in de jeugdhulp kiezen.

Kinderen en jongeren hebben een veilige omgeving nodig, de aanwezigheid van hun ouders, en meesters en juffen die tijd en aandacht voor ze hebben. Naast gezin en school is het verenigingsleven belangrijk om op een gezonde, gewone manier op te groeien. Daarbij is het wel belangrijk dat daar ruimte zijn voor kinderen in al hun variatie.

We moeten gebruik van drugs, alcohol, vapes en tabak onder onze jongeren aanpakken, want verdovende en verslavende middelen slopen onze kinderen en jongeren. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een goed voorbeeld van een Nederlandse preventieaanpak voor gemeenten. De aanpak richt zich op het voorkomen van alcohol, drugs en tabak gebruik door jongeren door een leefomgeving te vormen waarin ze gelukkig en gezond kunnen opgroeien. De ChristenUnie wil daarin investeren.

Voor een gezond gezinsleven is ruimte en tijd voor elkaar nodig. Het ouderschap staat momenteel behoorlijk onder druk doordat ouders steeds meer moeten werken om de kosten te kunnen betalen en steeds meer zaken hun aandacht opeisen. Daarnaast is het opvoeden meer en meer het privé domein van de ouders geworden, sociale verbanden die kunnen helpen en ondersteunen zijn veelal weggevallen. Ouders zoeken vandaag de dag steeds vaker steun bij professionele hulp. Leidend is de gedachte dat alles maakbaar is en als dat niet zo uitpakt, wordt gelijk naar de psychologie gekeken, alles om te werken aan het ‘perfecte kind’. Dit geeft druk op relaties en op de normale aandacht voor kinderen en jongeren.

Maar ook in de jeugdhulp zijn er grote uitdagingen. Bijvoorbeeld de belangen van aanbieders, de verwachtingen van mensen die om hulp vragen, het geld dat aan alle kanten duwt en trekt (soms ten goede, soms ten kwade), de manier waarop professionals worden opgeleid, de manier waarop de wetenschap zich ontwikkeld heeft en die ertoe leidt dat we zijn gaan denken in meetbaarheid, voorspelbare stapjes, DSM-classificaties, interventies en effectiviteit en efficiency.

Allemaal hebben ze invloed op de samenleving en specifiek op kinderen en jongeren en hun ouders. Er zijn geen simpele oplossingen, en ze zijn ook niet allemaal met politieke besluiten te beïnvloeden, soms kan politiek het vooral erger maken door alles met regels te willen veranderen. Een belangrijke uitdaging voor gemeenten is om te zorgen dat jeugdhulp voor kwetsbare kinderen en jongeren toegankelijk blijft terwijl de budgetten van de rijksoverheid krimpen en wachtlijsten oplopen. Dat vraagt volgens de ChristenUnie allereerst: investeren in gezinnen en gemeenschappen. Hierbij moet de overheid zelf -en samenzorg stimuleren en tegelijkertijd zorgen dat voor echt kwetsbare kinderen professionele hulp beschikbaar blijft. De overheid is immers door God geroepen om een schild te zijn voor de zwakken.

De ChristenUnie wil dat zorginterventies gaan om het kind in de context, in plaats van individuele zorginterventies. Individuele interventies kunnen namelijk kinderen impliciet de boodschap meegeven dat zij het probleem zijn, terwijl de context grotendeels bepalend is. Hierbij kan gedacht worden aan de stabiliteit van relaties, armoede en schulden, werkloosheid of verslaving. Het is daarom van belang dat de te vormen sterke lokale teams op een integrale wijze kijken naar zorgvragen en zich focussen op de context van het kind. Dit vraagt om teams van professionals, die tijd en ruimte hebben om zich te verbinden aan de meest ingewikkelde zorgvragen. Dat betekent ook keuzes maken, waarbij de gemeente zich kan opwerpen als schild voor de kwetsbaarste.

De ChristenUnie staat op voor:

- Investeren in gezinnen! Uithuisplaatsingen moeten zoveel als mogelijk voorkomen worden, want een kind in jeugdhulp met verblijf komt zelden terug naar huis. Daarom moeten we investeren in gezinnen! Desnoods

met coaches die 24 uur per dag beschikbaar zijn. Uiteindelijk is dat goedkoper, want het draagt bij aan versterking van het opvoedklimaat thuis.

- Een leven zonder verslaving voor onze kinderen en jongeren, digitaal of anderszins.
- Ondersteuning bij relatieproblemen en (v)echtscheidingsproblematiek. Twee op de drie kinderen met jeugdhulp komen uit gescheiden gezinnen. Dit laat zien hoe ontwrichtend dit voor hen kan zijn. Het doel is om complexe scheidingen te voorkomen en leed bij kinderen te verminderen, bv door middel van een echtscheidings-/relatieloket, en het liefst een budget voor relatietherapie als mensen dat zelf niet kunnen betalen.
- Een goede plek voor kinderen die niet thuis kunnen wonen, ondanks alle steun die gegeven wordt. Daarom wil de ChristenUnie dat Terneuzen jaarlijks actief meedoet met de pleegzorgcampagne en hiervoor benodigde middelen ter beschikking stelt. Daarnaast moet de gemeente netwerkpleegzorg beter onder de aandacht brengen.
- Een veilige leefomgeving van kinderen. Kindermishandeling en huiselijk geweld moeten prioriteit hebben in gemeentelijk beleid.
- Dat er naast het al bestaande JIP (JongerenInformatiePunt) ook een KIP, een KinderenInformatiePunt komt, dat zich richt op de basisschoolkinderen.

1.2 Goed onderwijs, geworteld in de samenleving én goede schoolgebouwen

Een school is, naast de thuissituatie, voor een kind één van zijn belangrijkste leefgebieden. Het moet zich daar prettig voelen. Waar de schoolorganisatie vanzelfsprekend verantwoordelijk is voor het pedagogisch klimaat, ligt er voor de gemeente een belangrijke taak om te zorgen voor een goed fysiek klimaat, wat onder andere inhoudt dat de temperatuur en de luchtcirculatie goed geregeld kunnen worden. Daarnaast kan een schoolgebouw ook een bredere maatschappelijke functie vervullen door medegebruik buiten de schooluren (bijvoorbeeld voor cursussen Nederlands als Tweede Taal), maar ook als voorbeeld van maatschappelijke betrokkenheid op aspecten als energieneutraliteit en circulariteit.

Een rol voor gemeenten is de wettelijke taak voor de huisvesting van scholen. Het gemeentelijke Integraal Huisvestingsplan (IHP) moet gaan over onderwijs in de volle breedte. Het vraagt om een integrale aanpak waarin kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen en tot bloei komen. De uitdaging is om dat op een concrete manier te doen. Dat vraagt om doordenking van wat men wil bereiken, nu is het te vaak een praktische overweging om iets een kindcentrum te benoemen. Daarbij is het belangrijk om te kijken naar hoe het wel kan in plaats van kijken naar de regels, want die vormen een uitdaging soms.

- Ouders die de ruimte moeten houden om zelf te kiezen voor onderwijs dat past bij hun overtuigingen.
- Scholen waar kinderen en leerkrachten graag zijn om te leren, te spelen, te ontwikkelen en les te geven. Daarom pleit de ChristenUnie voor een IHP waarin huisvestingsvraagstukken niet tot economische en materiële aspecten beperkt wordt, maar waar de kern is wie de gebruikers zijn en wat die nodig hebben om leren en ontmoeten tot stand te brengen. Het IHP moet ook concreet zijn, zodat duidelijk wordt wat er elk jaar gebeuren gaat, inclusief financiering.
- Nieuwbouw voor het Lodewijk College heeft prioriteit boven de ontwikkeling van de Campus.
- Integratie van het VSO op de Campus moet kritisch heroverwogen worden. Inclusiviteit is zeer belangrijk, maar kwetsbare leerlingen mogen hier niet de dupe van worden.
- Het toezicht op de algemene toegankelijkheid van het Lodewijk College is een zeer bijzondere constructie voor bijzonder onderwijs. Hier moeten we dan ook zo snel mogelijk vanaf.
- De levendige en relevante Maatschappelijke Diensttijd (MDT). De MDT kan jongeren actiever betrekken in de gemeente, wat bijdraagt tot meer sociale cohesie en verbinding met elkaar.
- Het bestrijden van laaggeletterdheid. Onze gemeente kent bovengemiddeld veel mensen die moeite hebben met lezen, rekenen en het gebruik van een computer. Ook in het licht van schuldenproblematiek en mogelijk isolement is het van belang om laaggeletterdheid te bestrijden. We zijn blij met de gerichte aanpak die er al is en we willen die verder uitbouwen, met een centrale rol voor bibliotheken en taalpunten.
- Thuiszitters weer naar school of werk helpen. Niet-passend onderwijs leidt te vaak tot thuiszitters. De gemeente Terneuzen maakt een 'Actieplan thuiszitters' om hen te helpen, in samenwerking met de scholen, de ouders en de jongeren.
- Kwalitatief goed onderwijs voor nieuwkomers. Onderwijs is van groot belang voor de toekomst van kinderen. Terneuzen heeft een goed werkende Eerste Opvang Anderstaligen (EOA), maar de wachtlijsten zijn fors. Hier zal ook met de nieuwbouw rekening gehouden mee moeten worden.

Hoofdstuk 2

Zorg voor bij wie het niet vanzelf gaat

We geloven dat mensen door God zijn gemaakt om naar elkaar om te zien. We geloven in een samenleving waarin mensen elkaar de hand reiken en er zijn voor de ander. Dit gaat in tegen het individualisme van onze tijd. Dat is geen zwakte, maar draagt bij aan verbondenheid. Op deze manier zorgen we voor elkaar, als het gaat om onze gezondheid of ons welzijn, maar ook als je op de vlucht bent voor oorlog of vervolging, of als je hier bent om te werken. We zetten ons er daarom voor in dat ook in Terneuzen mensen naar elkaar omzien. Dat kan alleen als mensen elkaar kennen en zich betrokken voelen. De gemeente kan daarbij voorzien in wat er nodig is om elkaar te leren kennen en door ruimte te geven aan initiatieven vanuit bewoners en organisaties.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

2.1 Eenzaamheid

- Wij ondersteunen buurtcentra en kerken waar mensen samenkomen voor een luisterend oor. Dit is belangrijk voor verbinding in de samenleving en helpt betekenisvolle sociale contacten te leggen.
- We stimuleren samenhang en samenwerking tussen alle initiatieven die er zijn, zodat er een dekkend netwerk ontstaat.
- De gemeente sluit zich aan bij het actieprogramma 'Eén tegen eenzaamheid'.
- Suïcide is een probleem dat gemeentes overstijgt. Regionale samenwerking is dus aanbevolen.

2.2 Gezondheid

- We zetten in op Positieve Gezondheid en laten dit doorwerken op allerlei beleidsterreinen.
- De gemeente maakt gezondheidsbeleid concreet, gebaseerd op data die de GGD heeft over de gezondheid en ziektelast van de inwoners. In dat beleid worden inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken bij de uitvoering.

2.3 Personen met verward gedrag

- Samen met de GGZ maakt de gemeente afspraken over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.

2.4 Wonen en zorgen voor elkaar

- We werken volgens het principe van Housing First, hiermee streven we ernaar om dak- en thuisloosheid voorgoed te beëindigen. Iedereen krijgt de kans op een (t)huis, met de juiste ondersteuning om dit te behouden, in een buurt waarin mensen elkaar accepteren.
- We verbinden het sociale en fysieke domein. De gemeente laat hiervoor de afdelingen Sociaal Domein en Ruimtelijke Ordening gezamenlijk optrekken.

2.5 Ouderen

- We denken na over de inrichting van zogeheten 'knarrenhofjes'. Wonen in een hofje, met de gezelligheid en hulp van generatiegenoten om je heen.
- We bieden cursussen aan om ouderen zo nodig meer digitaal vaardig te maken.

2.6 Vrijwilligers en mantelzorgers

- Terneuzen ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening.
- De ChristenUnie wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers. Zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie. De gemeente gaat daartoe het gesprek met deze jongeren aan om te horen wat zij nodig hebben en wijst mensen die mantelzorgers zijn of worden actief op ondersteuning.
- In Terneuzen ontwikkelen we een visie op informele zorg en de manier waarop de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg en zorgt voor goede coördinatie hiervan.
- In Terneuzen minimaliseren we regels en drempels bij het aanvragen van een voorziening.

2.7 Iedereen telt mee en doet mee

- De gemeente Terneuzen zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten;
- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners en ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking.

2.8 Zorg voor vluchtelingen en (arbeids-)migranten

- Handelspoort 1 was wat ons betreft een geschikte locatie voor huisvesting van asielzoekers. De ChristenUnie ziet erop toe dat Terneuzen haar verantwoordelijkheid neemt voor menswaardige opvang.
- Waar overlast ontstaat, pakken we dat aan. Dat geldt voor iedereen in onze samenleving.
- Taal verbindt en we stimuleren iedereen om de Nederlandse taal te leren, werkervaring of vrijwilligerswerk te doen. We verwachten van nieuwkomers dat ze zich daarvoor inzetten.
- We zorgen dat kinderen een kansrijke start maken door zo snel mogelijk samen te kunnen sporten of deelnemen aan cultuur, en naar school kunnen. Dat geeft hoop en stabiliteit.
- We werken nauw samen in een netwerk met andere partijen in de stad: het COA, Vluchtelingen werk, Kerk en Vluchteling, etc.
- Er is een inloopspreekuur bij de gemeente voor iedereen met vragen (asielzoekers, statushouders, ondernemers en buurtbewoners).

Hoofdstuk 3

Meedoen in de samenleving

Een samenleving waarin we omzien naar elkaar, waar iedereen de kans krijgt om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde en een plek in de gemeenschap. Tegelijkertijd weten we dat armoede en schulden een enorme impact hebben op mensen en hun gezinnen. Te veel Nederlanders leven onder de armoedegrens en ervaren de stress van financiële onzekerheid. De ChristenUnie Terneuzen kiest voor een barmhartig en rechtvaardig armoedebeleid, dat makkelijk vindbaar is en eenvoudig aan te vragen. Op deze manier krijgen mensen de hulp die ze nodig hebben. Omdat we willen dat ons beleid een antwoord is op de vraag van onze inwoners kiest Terneuzen ervoor om eerst in gesprek te gaan met haar inwoners over de vragen: “Wanneer ervoeren jullie bestaansonzekerheid?” en “Wat had je toen nodig?”. Op basis van deze uitkomsten ontwikkelt Terneuzen nieuw armoedebeleid. Schulden mogen geen gevangenis zijn. Mensen die in financiële problemen raken, moeten snel en effectief geholpen worden. We zien dat met name jongeren extra kwetsbaar zijn door de invloed van sociale media, influencers en het gebruik van Buy Now Pay Later (BNPL) diensten. Ze proeven eerst het zoet van de aankoop, maar komen in de problemen wanneer het zuur van de betaling voor de deur staat (soms letterlijk via een deurwaarder). Een specifieke aanpak, met behulp van ervaringsdeskundigen, is in hun situatie nodig.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

3.1 Participatie

- Werken is niet voor iedereen mogelijk. De gemeente zorgt ervoor dat iedereen naar vermogen mee kan doen in de maatschappij en faciliteert en stimuleert vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding en mantelzorg.
- Terneuzen is een sociale gemeente en moet dat ook blijven! We ondersteunen de betreffende organisaties zoals Dethon en Aan-Z dan ook waar we kunnen en zorgen voor een begroting waar ze mee uit de voeten kunnen.

3.2 Armoede

- We ontwikkelen vernieuwd armoedebeleid door eerst in gesprek te gaan met inwoners en ervaringsdeskundigen.
- Een sterk sociaal netwerk bevordert de bestaanszekerheid van mensen. Terneuzen stimuleert en ondersteunt daarom initiatieven waarbij inwoners op wijk/buurt/straat niveau elkaar ontmoeten en ondersteunen.
- We stimuleren gebruik van de landelijke regeling voor schoolmaaltijden. Daar waar dat niet toereikend is gaan we met scholen en het Jeugd Educatie Fonds in gesprek voor extra ondersteuning. We stellen daarnaast extra fondsen ter beschikking voor sport- en cultuurdeelname voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Dit kan bijvoorbeeld door een stadspas zoals de Rotterdampas (brede pas) of Zoetermeerpas (armoedepas).
- Informele voedselbanken en initiatieven van kerken/diaconieën. We voorkomen een boete op barmhartigheid in ons gemeentelijk beleid en ondersteunen initiatieven waar nodig.

3.3 Schulden

- We werken actief samen met woningcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars om betalingsachterstanden vroegtijdig op te merken en hulp aan te bieden. We zorgen ervoor dat er expertise bij de gemeente is waardoor mensen ook gelijk geholpen kunnen worden ipv weer doorverwezen te moeten worden naar een volgend loket. Jongeren zijn hierbij een groep die extra aandacht verdient i.v.m. de lage drempel voor Buy Now Pay Later (BNPL).
- Vindplaats verborgen schulden: werkgevers zien vaak al in een vroeg stadium dat werknemers in financiële problemen dreigen te raken, maar weten niet altijd wat zij kunnen doen om hun werknemers hierin te helpen of door te verwijzen. Daarom starten we samen met het project Vindplaats verborgen schulden. We trainen werkgevers in het omgaan met financiële problemen bij werknemers en zorgen via het op te richten loket voor gerichte ondersteuning.

- Terneuzen stelt extra FTE beschikbaar voor schuldpreventiemedewerkers. Hiervan wordt tenminste 1 FTE ingezet voor preventie onder jongeren. Terneuzen doet er alles aan om BNPL diensten lokaal te ontmoedigen. Bijvoorbeeld door een lokale reclamecampagne om mensen bewust te maken van de risico's van BNPL-diensten en/of de toegankelijkheid van de gemeente (voorbeeld in Den Haag).
- We bieden financiële educatie en hulp aan jongeren, onder meer door middel van budgetcoaching, voor jongvolwassenen en lessen over geldbeheer op scholen.

3.4 Arbeidsmigranten

- Op basis van de Omgevingswet maakt de gemeente een programma 'Arbeidsmigranten huisvesting'. Hierin kan de gemeente huisvestingscriteria opnemen voor initiatiefnemers of bedrijven die arbeidsmigranten willen inzetten.
- De gemeente past strikte handhaving toe op goede woonomstandigheden en stimuleert gemeentelijke woonlocaties voor arbeidsmigranten om misstanden te voorkomen.
- We bieden gratis of gesubsidieerde taalcurssussen en inburgeringsprogramma's aan om participatie te bevorderen. We werken hierin samen met partners zoals Taalmaatjes.
- We werken samen met inspectiediensten en maatschappelijke organisaties om misstanden bij werkgevers en huisbazen te signaleren en aan te pakken.
- We verstrekken informatie over zorgverzekeringen en gemeentelijke regelingen, en zorgen voor laagdrempelige toegang tot medische hulp.

Hoofdstuk 4

Een thuis voor iedereen

Je thuis voelen in Terneuzen, dat is waar de ChristenUnie op inzet. Iedereen heeft een plek nodig waar je veilig bent en gezien wordt, waar je tot rust kunt komen. En dan gaat het om meer dan alleen een dak boven je hoofd, dan gaat het om geborgenheid. Dat ontstaat wanneer mensen elkaar kennen doordat ze elkaar tegenkomen. Dat onvoldoende woningen worden gebouwd heeft verschillende oorzaken waar gemeenten soms maar weinig invloed op hebben zoals netcongestie, de stikstofproblematiek en bezwaarprocedures tegen bouwprojecten. Voor woningbouw is bovendien ruimte nodig terwijl ook bijvoorbeeld natuur, (extensieve) landbouw, en duurzame energieopwekking een beslag doen op schaarse grond. Maar dit alles ontslaat ons niet van de verantwoordelijkheid om in woonruimte te voorzien. En daar zetten we ons in Terneuzen voor in! Kortom, we willen 'bouwen, bouwen, bouwen'.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

4.1 Doorbouwen aan jouw thuis

- We stellen tot doel om in deze raadsperiode 1000 woningen te bouwen.
- Een andere mogelijkheid is om woningen te splitsen. We gaan dit in Terneuzen mogelijk maken.
- We zien een toename van het aantal een- en tweepersoonshuishoudens. Het is nodig om passende woningen te bouwen, waarbij het sámen leven centraal staat. Als er kleinere appartementen gebouwd worden, dan zorgen we voor ontmoetingsruimten en gedeelde huiskamers.
- Veel mensen willen graag in hun eigen wijk doorstromen naar een huis dat past bij hun levensfase. Ook in bestaande wijken kunnen daarom woningen toegevoegd worden.
- Wooninitiatieven waar mensen met en zonder (psychische) hulpvraag samenwonen ondersteunen we.
- Met ontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van levensloopbestendige woningen. Waar de gemeente grondposities heeft stuurt zij op de programmering, zodat deze woningen voldoende worden gebouwd. Zo maken we doorstroming mogelijk.

4.2 Betaalbaar wonen

- Bouwen doen we in alle prijsklassen, voor alle leeftijdscategorieën. Zo zorgen we voor een gezonde mix van goedkope en duurdere woningen, dat aansluit bij de woonwensen van onze gemeente. Van deze woningen moet meer dan de helft in het betaalbare segment vallen.

4.3 Groene en verbonden wijken

- Wonen in een groene wijk is goed voor je gezondheid en welzijn. We gebruiken daarvoor de 3-30-300-regel zowel voor nieuwbouwprojecten als voor bestaande wijken, bijvoorbeeld wanneer de openbare ruimte aangepakt wordt. Dit betekent dat je vanuit elk huis drie bomen moet kunnen zien, 30% van de wijk in de schaduw van een boom valt, en je binnen 300 meter lopen bij een parkje bent.
- Nieuwbouw gaat niet enkel over woningen. In bouwprojecten komt ook ruimte voor maatschappelijke voorzieningen, zoals verenigingen, maar ook voor maatschappelijke organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan het welzijn in de wijk.
- We zorgen ervoor dat voorzieningen meegroeien met nieuw te bouwen woningen. Je kunt altijd lopend of fietsend naar de plekken die belangrijk voor je zijn. Of dat nu gaat om sport, kerk of winkels.

4.4 Ruimte van ons allemaal

- Waar speeltuinen, beweegtuinten en ontmoetingsplekken ontbreken en door de buurt gewenst zijn voegen we die toe. Ook stimuleren we dat buurtinitiatieven grasveldjes adopteren en mooier maken. Een stadshovenier gaat inwoners helpen om te zorgen dat nieuwe aanplant goed past bij de omgeving.
- We zorgen ervoor dat er in elke wijk speeltuinen zijn met meerdere speeltoestellen die ook met rolstoelen toegankelijk zijn.
- Bij het herinrichten van de openbare ruimte vervangen we waar mogelijk steen door groen. Nieuw straatmeubilair wordt circulair geproduceerd.

Hoofdstuk 5

Kunst, cultuur en sport

5.1 Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur is voor en van iedereen. Het is belangrijk dat er toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten. De ChristenUnie ondersteunt verenigingen, als klassiek voorbeeld van hoe de samenleving zichzelf organiseert.

Waar staan wij voor op?

- Cultuureducatie voor alle kinderen dichtbij en betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen (bijvoorbeeld met behulp van een minimapas, of via het Jeugd Cultuurfonds) korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt ook meegenomen in subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut; om het gebruik te optimaliseren, maar ook om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, verenigingen, instellingen, etc., te vinden en te versterken.
- De ChristenUnie wil de exploitaties van culturele accommodaties gunstig beïnvloeden door in te zetten op lagere energielasten.
- Om onze cultuurhistorie via verhalen zichtbaar te maken voor onze inwoners en bezoekers, komt er een website waar deze verhalen gebundeld worden.

5.2 Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen in gemeenten. Het zijn bakens in een veranderende wereld en brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Kerken zijn als religieus erfgoed beeldbepalend. Soms verliezen kerken hun functie en dreigt daardoor leegstand en achterstallig onderhoud. Niet alle kerken kunnen behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.

Waar staan wij voor op?

- Terneuzen heeft een kerkenvisie met als doel zoveel mogelijk kerkgebouwen in stand te houden, maar ook om kansen voor herbestemming niet te missen en in te zetten op behoud van religieus erfgoed. Deze ondersteunen we. Daarnaast vragen we aandacht voor nieuwe gemeenschappen die een gebouw zoeken.
- De ChristenUnie wil onderzoek naar de mogelijkheid van een gevefonds, om historische gevels hun elan terug te geven. Dit fonds helpt ondernemers en verhuurders om hun gevels op straatniveau op te knappen.

5.3 Musea

Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Voor het financieel ondersteunen van onze musea en het archief zoekt de gemeente samenwerking in de regio en bij externe partners die ook een archief functie nodig hebben.

5.4 Sport

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, dat ze leren om doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport toegankelijk is voor iedereen, in het bijzonder voor de jeugd, zonder fysieke en financiële drempels. Het stimuleren van minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten om meer te gaan bewegen is belangrijk.

Waar staan wij voor op?

- Een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor iedereen! Bij ouderen draagt dit bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact en bij jongeren zorgt het voor een gezonde start.
- Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten wil de ChristenUnie dat er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegplekken en -routes in de openbare ruimte. Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor openbare fitnessapparaten.
- Alle sportaccommodaties en speeltuinen moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De gemeente ziet erop toe dat iedereen die er recht op heeft, het Jeugdsportfonds weet te vinden.
- Elk kind in Terneuzen is aan het einde van de basisschoolleeftijd zwemvaardig.

Hoofdstuk 6

Een economie die werkt voor mensen en ondernemers

We staan op voor een economie die dienstbaar is aan de samenleving. Een economie die niet draait om steeds meer, maar waarin het welzijn van de mens centraal staat en waar het gewoon is om op adem te kunnen komen. We kijken verder dan economische groei en materiele welvaart.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

6.1 De basis op orde

- De gemeente onderhoudt goede relaties met ondernemers, er is structureel overleg en voldoende informele ontmoetingsmogelijkheden.
- Jong ondernemerschap waardoor jongeren in aanraking komen met mensen en uitdagingen buiten hun eigen omgeving. Het is niet goed voor jongeren om stil te zitten; ze moeten de ruimte en de mogelijkheid krijgen om te ondernemen waardoor ze zich ontwikkelingen in brede zin.
- Er komt inkoopbeleid dat extra kansen biedt aan lokale bedrijven om leverancier van de gemeente te worden.
- We richten een ondernemersloket in met één aanspreekpunt waar ondernemers met al hun vragen terecht kunnen.
- Brede Welvaart-data in kaart brengen door gemeentelijke data te combineren met bronnen zoals de Atlas voor Gemeenten. Zo kijken we verder dan geld en zien we wat betekenis geeft aan het leven. Deze informatie gebruiken we om de gebieden te identificeren waar vitaliteit en voorzieningen herstellen noodzakelijk is.
- Winkeliers mogen niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. Terneuzen moet dit garanderen en bewaken. De ChristenUnie is niet voor verruiming van de zondagsopenstelling van winkels.

6.2 Sociale werkgelegenheid

- Keurmerk sociaal ondernemen: een dienstbare economie is niet mogelijk zonder inclusiviteit. Terneuzen moet ondernemers helpen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of nieuwkomers een plek te geven binnen hun bedrijf.
- Terneuzen steunt sociale ondernemingen door bij hen in te kopen. Vaak zijn aanbestedingen nog gericht op directe kostenbesparing, terwijl door inkoop ook maatschappelijke doelen bereikt kunnen worden. Die maatschappelijke opbrengst kan groter zijn dan de directe kostenbesparing
- Kansen voor jongeren: stimuleer ondernemers om stageplekken, bijbanen en leerwerkplekken aan te bieden, vooral voor jongeren met een achterstand op de arbeidsmarkt.

6.3 Duurzame economie

- Een bedrijventerrein is een gemeenschap. Terneuzen stimuleert en faciliteert de oprichting van bedrijventerreincoöperaties en Bedrijven Investerings Zones (BIZ). Hiermee creëren we gemeenschappen waarin kennis, inkoop en energie met elkaar gedeeld kan worden.
- We putten onze aarde uit, grondstoffen raken op. Daarom geeft Terneuzen ruimte aan circulaire ondernemers, ondernemers die direct (kringloop) of indirect (hergebruik materialen) bijdragen aan circulariteit.

6.4 Levendige binnensteden en vitale winkelcentra

- De detailhandel blijft veranderen en objectief gezien heeft Terneuzen teveel vierkante meters voor detailhandel. We zetten in op compacte, aantrekkelijke winkelgebieden en letten op de leefbaarheid, sociale veiligheid en een divers aanbod. Eventuele aanvragen voor nieuwbouw bekijken we ook vanuit die optiek.
- We steunen de transformatie van leegstaande winkelpanden naar woningen om de binnenstad van Terneuzen terug bruisend te maken. Ook gaan we leegstand boven bestaande winkelpanden tegen. Dit vergroot de levendigheid en de veiligheid. We houden oog voor een goede balans tussen wonen, werken, recreëren, groen en winkelen. Wel zorgen we dat er voldoende kantoorruimte beschikbaar blijft.
- We versterken de samenwerking tussen winkeliers, handhavers en politie om winkelcriminaliteit en overlast aan te pakken. Concreet bedoelen we hiermee handhaving op hangjongeren en fatbikes in en om winkelcentra.

Hoofdstuk 7

Zorg voor de schepping

We staan op voor leven in balans met wat de aarde kan dragen, voor een groene en gezonde leefomgeving. We zetten ons in om verdere opwarming van de aarde te voorkomen, de natuur te beschermen, onze leefomgeving klaar te maken voor weerextremen en we staan op voor een duurzame landbouw. Voor de ChristenUnie staat rechtvaardigheid daarbij voorop: de transitie naar een duurzame samenleving kan alleen als die eerlijk verloopt, dit betekent dat deze voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. Om toekomstige generaties dezelfde kansen te geven zal er dus veel moeten veranderen. Voor deze transitie moeten inwoners en overheid samen de handen uit de mouwen steken. Daarom ondersteunt de gemeente inwoners en ondernemers in wat zij zelf kunnen doen.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

7.1 Schone energie van ons

- De bouw van nieuwe kerncentrales in Zeeland is alleen verantwoord bij eerlijke verdeling van lusten en lasten, duidelijke zeggenschap voor de regio, harde veiligheidswaarborgen en tijdige investeringen in infrastructuur en netcapaciteit. Zeeland mag geen 'nucleair wingewest' worden!
- Hoewel wij hier als gemeenteraad niet over gaan, spreken we ons in navolging van de landelijke fractie uit tegen Paulinapolder als mogelijke locatie voor bovengenoemde kerncentrale.
- Bewoners met een smallere beurs kunnen via lokale energiegemeenschappen ook mee profiteren van goedkope en duurzame opgewekte energie, bijvoorbeeld met solar carports in woonwijken. Zo bestrijden we energiearmoede en wordt de transitie eerlijk.
- We zetten ons in voor warmtenetten zoals gepland bij Hoek en ijveren ervoor dat van uitstel geen afstel komt.
- We stimuleren ook het gebruik van slimme batterijen en andere vormen van energieopslag in wijken en op bedrijventerreinen. Waar mogelijk koppelen we die aan nieuw te plaatsen trafohuisjes. Zo ontlasten we elektriciteitsnetten. Creatieve ondernemers kunnen daarbij een rol spelen, maar er zijn ook kansen voor energiecoöperaties. Samen met inwoners en experts gaan we kijken wat er mogelijk is in Terneuzen.

7.2 Jouw duurzame huis

- Een duurzaam huis is een zuinig huis. Dat is goed voor het klimaat en goed voor je portemonnee. Daarom helpt de gemeente inwoners met lage inkomens met het treffen van kleine energiebesparende maatregelen. Ook geeft de gemeente aan mensen met een koopwoning en een laag inkomen een extra subsidie naast landelijke subsidies. Voor alle woningeigenaren subsidieert de gemeente een gecertificeerd energieadvies. Als je vervolgens maatregelen treft uit dat advies, dan krijg je die gratis. Tref je geen maatregelen, dan betaal je het advies zelf. Zo kan iedereen zijn of haar huis isoleren.
- Verduurzamen is best een gedoe. Daarom ondersteunt de gemeente energiecoöperaties als die collectieve inkoopacties organiseren. Ook is voor veel huishoudens een probleem dat je landelijke subsidies pas krijgt als je de factuur van de aannemer of installateur al hebt betaald. De gemeente gaat dat voorschieten en de subsidies voor je aanvragen.
- Terneuzen krijgt een eigen Cv-ketelbank. Huiseigenaren die overstappen op een warmtepomp kunnen hun Cv-ketel hier verkopen. Deze kunnen dan zonder gedoe gebruikt worden in woningen waar de ketel stuk is, maar het warmtenet nog niet langskomt.
- Voor Verenigingen van Eigenaren is het verduurzamen vaak een ingewikkelde klus. Daarom komt er een VvE-loket waar zij ondersteuning en advies kunnen krijgen. Een procesbegeleider gaat het bestuur van de VvE helpen bij besluitvorming en het selecteren van aannemers.
- Ondernemers en bedrijventerreinen krijgen ondersteuning om slimme oplossingen voor netcongestie te verzinnen, bijvoorbeeld door elektriciteit uit te wisselen of door batterijen te plaatsen zodat bedrijven ook met een kleine aansluiting kunnen verduurzamen.

7.3 Kansen voor de natuur

- We stimuleren bijenlandschappen en zorgen voor voldoende bomen waarbij we de 3-30-300 groennorm hanteren. Dit betekent dat er vanuit elke woning drie bomen zichtbaar zijn, ten minste 30% van de wijk in de schaduw van bomen valt en er binnen 300 meter van elke woning een park of groene openbare ruimte is. Deze richtlijn helpt gemeenten om prioriteit te geven aan vergroening en het verbeteren van de leefkwaliteit.

- De gemeente verankert de bescherming van natuurgebieden, zowel droge als natte natuur, in het omgevingsbeleid en in alle plannen.
- De biodiversiteit in de bebouwde kom is vaak veel hoger dan gedacht. Hier komt meer aandacht voor en wordt goed beschermd, ook als er in bestaande wijken gebouwd wordt. Dat mag niet ten koste van stadsnatuur gaan. We werken aan groene schoolpleinen, natuurvriendelijk beheer van de openbare ruimte en biodiverse bedrijventerreinen.
- Als we bouwen buiten de bestaande kernen gebruiken we dat als kans om natuur te ontwikkelen. Door waterberging en andere klimaatadaptieve maatregelen te combineren met natuurontwikkeling zorgen we voor een prettige omgeving voor mens, dier en plant.
- Volkstuinen blijven behouden, dit is goed voor de gemeenschap en de biodiversiteit.
- Dieren hebben last van lichtvervuiling. We zoeken naar manieren om dit tegen te gaan. Waar mogelijk gaan lantarenpalen aan via een bewegingssensor.

7.5 Omgaan met extreem weer

- De Deltawerken van de 21^e eeuw vinden plaats in alle achtertuinen in onze gemeente. Om overlast te voorkomen, proberen we de sponswerking te vergroten. Daarom helpt de gemeente inwoners met het klimaatbestendiger maken van straten en tuinen. Er komt een tegeltaxi: de gemeente haalt alle gewipte tegels op en via de gemeentewerf worden die gerecycled. We moedigen het aan dat burensamen in hun straat zoeken naar meer ruimte voor groen.
- In bouwprojecten en het aanpakken van de openbare ruimte is klimaatadaptatie de norm. Pleinen krijgen oplossingen om water af te voeren zonder afbreuk te doen aan de toegankelijkheid en door wadi's creëren we plekken voor waterberging.
- Hittestress vormt een steeds groter probleem, bomen en ander groen zorgen voor verkoeling. Daarom blijven bestaande bomen zoveel mogelijk behouden en worden nieuwe bomen en struiken geplant.
- Parkeerplaatsen gaan bestaan uit halfverharding zonder afbreuk te doen aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte.
- Waterschade door overstroming is vaak niet of beperkt verzekerd voor ondernemers. Met bedrijventerreinen maakt de gemeente een plan van aanpak hoe versteende gebieden meer water kunnen bergen.

7.6 Geen afval meer

- Afval goed scheiden moet lonen. Daarom krijgen huishoudens die weinig restafval inleveren korting op de grondstoffenheffing. Om iedereen een eerlijke kans te geven zorgen we ervoor dat elk huishouden de juiste faciliteiten heeft. En we zorgen voor een oplossing voor luiers en incontinentiemateriaal, want daar kan niemand iets aan doen.
- Met fastfoodrestaurants maken we afspraken over het aanpakken van zwerfafval in het winkelgebied. Zij kunnen 'afval hotspots' adopteren en schoonhouden.
- De gemeente besteedt zoveel mogelijk circulair aan. Denk aan de aanleg van wegen, straatmeubilair en eigen vastgoed. Met bouwers worden afspraken gemaakt over circulair slopen.

Hoofdstuk 8

Een goed bereikbaar Terneuzen

We staan op voor een goed bereikbaar Terneuzen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar, om te werken, elkaar te ontmoeten of voor elkaar te zorgen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we daarbij zorgen voor onze leefomgeving. De ChristenUnie wil naar schoner vervoer, waarbij lopen, fietsen en openbaar vervoer het belangrijkste is. Daarom kiezen we voor het STOMP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer, dan Mobility-as-a-Service (MaaS of deelmobiliteit) en vervolgens pas de Personenwagen. De gemeente Terneuzen is (samen met provincie en Rijk) verantwoordelijk voor infrastructuur van hoog niveau.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

8.1 Verkeersveiligheid

- Uitgangspunt voor het inrichten van de verkeersinfrastructuur is het Duurzaam Veilig principe: wegen zo inrichten dat voor weggebruikers de maximumsnelheid al duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hieraan aanpassen.
- Op basis van ongevallenregistratie brengt de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde 'gevaarlijke plekken' in beeld. Daarbij worden ook de verkeersdeelnemers betrokken bij het kiezen van een oplossing.
- De gemeente zorgt voor veilige loop- en fietsroutes naar de scholen en richt deze omgeving veilig in.
- De gemeente Terneuzen werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen voor nieuwkomers.

8.2 Voetgangers

- De openbare ruimte moet overal toegankelijk worden ingericht.
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten of elkaar ontmoeten.
- We stimuleren ommetjes en klompenpaden, met bordjes bij cultuurhistorische elementen.

8.3 Fiets

- De ChristenUnie wil een ambitieuze lokale fietsagenda. Belangrijke thema's zijn fietsveiligheid en fietsparkeren. In het centrum komt een nieuwe bewaakte fietsparkeerplek om gratis je fiets te stallen.
- Iedereen moet de kans krijgen om te fietsen. Voor nieuwkomers zorgen we voor fietslessen.
- In samenwerking met alle betrokken partijen een fietssnelroute van Terneuzen naar Axel aanleggen.
- De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in.

8.4 Openbaar vervoer

- Inzetten op beter openbaar vervoer per bus en dat de treinverbinding naar Gent eindelijk van de grond komt.
- Een fatsoenlijke ontsluiting van de wijk Othene met een vaste bushalte.

8.5 Auto en vrachtverkeer

- Vanuit kern Terneuzen en de N61 vroeger en duidelijker aangeven of de brug van Sluiskil openstaat.
- Inwoners krijgen de mogelijkheid de eigen auto op te laden via een kabel over de stoep of een klein geultje tussen de tegels, mits voldoende voorzorgsmaatregelen zijn genomen (voorkomen van valgevaar passanten).

8.6 Scheepvaart

- Aansluiten bij initiatieven vanuit de binnenvaart om deze sector klimaatvriendelijker te maken.

Hoofdstuk 9

Betrouwbare overheid

Een betrouwbare overheid is ook een overheid die uitspreekt dat zij niet alle problemen van mensen kan oplossen. De rol van de overheid is in de tijd te groot geworden, waardoor de kracht van gemeenschappen is uitgehold. Daarom is het belangrijk om ruimte te geven aan het herstel van die gemeenschappen. Mensen redden het niet altijd alleen, en zelfs niet altijd samen. De gemeente heeft dan als taak naast mensen te staan. De overheid is een schild voor de zwakke, zo lezen we in de Bijbel. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

9.1 Een overheid die te vertrouwen is

- De gemeente is open, herkenbaar en betrokken aanwezig in Terneuzen en zet in op goede relaties met inwoners. De gemeente is eerlijk is en doet geen beloftes die niet zijn na te komen.

9.2 Bewoners- én overheidsparticipatie

- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.
- Vroegtijdige en heldere procesafspraken bij burgerparticipatie. Voor er een traject wordt aangegaan dient duidelijk te zijn wat er wel en wat er niet onder participatie verstaan wordt.

9.3 Betrekken van jongeren

- In Terneuzen wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst. Plannen van de gemeente moeten dan ook getoetst worden op de gevolgen voor jongeren (generatiecheck). Ook pleiten we voor de installatie van een jongerenraad.
- De burgemeester van onze gemeente zal de 18-jarigen bij verkiezingen via een brief persoonlijk uitnodigen om voor de eerste keer hun stem uit te brengen.
- Jongeren in Terneuzen worden specifiek bij de 4-5 mei festiviteiten betrokken en ervoor uitgenodigd.

9.4 Discriminatie en racisme

- De gemeente besteedt structureel aandacht aan racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.
- Medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie moeten over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van discriminatie, antisemitisme en racisme beschikken.

9.5 Communicatie

- Inwoners moeten informatie van de gemeente goed kunnen begrijpen, daarom communiceert de gemeente zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners, zowel op de website als bij schriftelijke communicatie.
- In Terneuzen kunnen inwoners, naast de digitale weg, altijd bij een fysiek loket terecht.
- Indiërs van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket en werkt via 'ambassadeurs' in de wijk.
- Meer vertrouwen, minder regels: elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.

9.6 Financiën

- Gemeenten krijgen structureel te weinig geld van het Rijk voor alle wettelijke taken. Dat betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen, Terneuzen haar verstandige financiële beleid moet continueren. Ook moeten we goed in beeld te hebben wat de risico's in de toekomst zijn, om toekomstige generaties niet op te zadelen met de gevolgen van slecht beleid van hun voorgangers.
- Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien.

Hoofdstuk 10

Een veilige samenleving

Naast wat de samenleving zelf kan doen, heeft de overheid de taak om inwoners zo goed mogelijk te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Dit betekent dat er actief ingezet moet worden op de bestrijding van (straat)intimidatie en relatiegeweld zoals femicide, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, stalking en huiselijk geweld.

Het kan niet de bedoeling zijn dat door verslaving de menselijke waardigheid verloren gaat. De ChristenUnie wil verslaving en drugsproblematiek bestrijden. We willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden en bestrijden ondermijning.

Waar staat de ChristenUnie voor op?

10.1 Fysieke en sociale veiligheid

- Bij infrastructurele projecten wordt standaard rekening gehouden met veiligheid voor kwetsbare doelgroepen zoals (jonge) vrouwen).
- De beschikbaarheid én zichtbaarheid van de politie op straat én online is voor de ChristenUnie een belangrijk aandachtspunt.
- Oefen lokale dreigingsscenario's. De bevolkingszorg is een taak van de lokale overheid. Nagedacht moet worden, en geoefend, hoe mensen in staat gesteld kunnen worden om adequaat te handelen als een calamiteit zich voordoet.
- Een deel van de brandweezorg wordt geleverd door vrijwilligers, de ChristenUnie waardeert hen en wil dat de gemeente zich inzet om vrijwilligers te behouden en zo nodig te werven.

10.2 Drank- en drugsgebruik en gokken

- De ChristenUnie is principieel tegen de aanwezigheid van coffeeshops en/of het telen van wiet door gemeenten. Uitbreiding van het huidige aantal coffeeshops is wat ons betreft dan ook niet bespreekbaar.
- De gemeente zet zich in om alle jongeren op middelbare scholen en hun ouders actief voor te lichten over de gevolgen van verdovende middelen. Onderdeel hiervan is de inzet van ervaringsdeskundigen.
- De GGD krijgt voldoende financiële middelen om periodiek de situatie in gemeente Terneuzen te monitoren als het gaat om middelengebruik.
- Gokken leidt tot verslaving, financiële problemen en maakt levens kapot. Over het uitbannen van gokken gaan wij als gemeente helaas niet. We ontmoedigen het echter wel waar mogelijk. De slapende vergunning voor een gokhal mag wat ons betreft verdwijnen en indien dit niet gaat slapend blijven.

10.3 Mensenhandel

- Er is aandacht voor alle vormen van mensenhandel, dus naast seksuele uitbuiting ook criminele uitbuiting en arbeidsuitbuiting. Ook wordt expliciet aandacht gegeven aan het tegengaan van criminele uitbuiting onder jongeren, aangezien zij een extra kwetsbare groep vormen.

10.4 Ondermijning

- De gemeente Terneuzen bekijkt tweejaarlijks het beleid en de uitvoering ervan inzake de aanpak van ondermijning. Dit vraagt ook om regionale samenwerking.
- Onze gemeente kijkt naar aansluiting bij de aanpak Preventie met Gezag om jonge aanwas te voorkomen en jongeren actief uit de criminaliteit te halen.
- Toezicht en handhaving op illegale bewoning van vakantieparken/campings is en blijft nodig.
- Een succesvolle aanpak van ondermijning begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat, in gemeente Terneuzen werken we hier actief aan.

10.5 Radicalisering

- De gemeente investeert in jongerenwerk om aan te sluiten bij de jongerenwereld, ook digitaal.

Kandidatenlijst

De ChristenUnie Terneuzen gaat met de volgende kandidaten de verkiezingen in:

1. Henk Eerkes, Terneuzen
2. Jan Ellen, Terneuzen
3. Ronald Lensen, Zaamslag
4. Jantien Murre, Terneuzen
5. Miriam van den Broeke-de Jonge, Hoek
6. Piet de Bruijne, Terneuzen
7. Gilles Riemens, Terneuzen
8. Klaas Apperlo, Axel
9. Anne Marie Riemens-de Jong, Koewacht
10. Cor Leunis, Terneuzen
11. Jaap den Doelder, Terneuzen
12. Jack Verschelling, Axel
13. Frans Goossen, Terneuzen
14. Jan Bakker, Axel
15. Elie Mukuna, Terneuzen
16. Frank Kolijn, Terneuzen